

2. Дендросоцологічний каталог природно-заповідного фонду Лісостепу України / Під ред. С.Ю. Поповича. – К. Аграр Медіа Груп, 2011. – 800 с.

3. Івченко І.С. Дендрологіческое районирование Украинского Полесья / И.С. Івченко // Ботан. журн. – 1980. – Т. 65, № 11. – С. 1244 – 1250.

4. Івченко І.С. Опыт дендрологического районирования Украины / И.С. Івченко // Материалы IX съезда ВБО. – Алма-Ата: Наука. – 1988. – С. 51-52.

5. Івченко І.С. Дендрологічні області України в зв'язку з розвитком вітчизняної етноботаніки. / І.С. Івченко. – К.: Вид-во НПУ ім. М.П. Драгоманова. – 2005. – 260 с.

6. Івченко І.С. Розвиток етноботанічного напрямку у вітчизняній фітобіології на прикладі дендрологічної області бука лісового / І.С. Івченко / Мат. II Всеукр. наук.-практ. конференції, присв. пам'яті акад. М.М. Гришка "Перспективи розвитку сучасної біології: тенденції та напрями". – Глухів. – 2009. – С. 83-87.

7. Мінарченко В.М. Лікарські судинні рослини України (медичне і ресурсне значення) / В.М. Мінарченко. – К. Фітосоціоцентр. – 2005. – 324 с.

Ілюхіна В.В.

ОБ'ЄКТИВНІ ЗАСАДИ ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОЗДАТНОСТІ УКРАЇНСЬКОЇ ЕКОНОМІКИ

Для досягнення стратегічних цілей України, зокрема для зміцнення її ролі у глобальному економічному просторі є необхідним забезпечення невинного зростання конкурентоздатності української економіки. За сучасних умов здатність стрімко адаптуватися до умов, які ставить міжнародна конкуренція, стає необхідною умовою сталого розвитку кожної національної економіки.

Для України підвищення конкурентоздатності є актуальним зонайменше з таких причин: по-перше, через значне відставання економіки за своїми кількісними та якісними макроекономічними параметрами. В умовах, коли світ стрімко змінюється під впливом НТП, Україна залишається слабо підключеною до світових потоків капіталу та інновацій. Відсталість у розвитку інституцій породжує слабку здатність до впровадження нових технологій, передових ідей, атрибутів громадського суспільства. По-друге, Україна займає останні місця в усіх світових рейтингах економічного розвитку, рівня життя, економічних свобод та інших, тобто не може забезпечити гідний рівень життя свого населення. А отже не виконує свою економічну функцію, яка полягає у створенні передумов, необхідних для ефективної економічної діяльності суспільства. Це віддзеркалюється у добробуті країни. По-третє, амбіції влади, геополітичне положення, глобалізаційні процеси змушують Україну виходити в економічні відносини на міжнародній арені, але для рівноправного обміну необхідно мати конкурентоздатні товари та послуги (за ціною, якістю, інноваційністю, технологічністю).

Конкурентоспроможність національної економіки можна визначити як економічну категорію, котра характеризує стан відносин у державі щодо забезпечення умов стабільного підвищення ефективності національного виробництва, адекватного до змін світової кон'юнктури та внутрішнього попиту на основі розкриття національних конкурентних переваг та досягнення кращих, ніж у конкурентів, соціально-економічних параметрів. Вона включає конкурентоспроможність людського капіталу, конкурентоспроможність товарів, підприємств, регіонів, системи регулювання всіх сторін суспільного життя, здатність уряду забезпечити сталій і динамічний розвиток економіки та якісну оцінку конкурентних переваг країни у глобальному економічному просторі.

Оцінка конкурентоспроможності ґрунтується на системі оцінювання порівняльних переваг національних економік за спеціальним набором індикаторів, котрі відображають вплив основних чинників на різні сторони економічної діяльності на макро- та мікрорівнях. Найбільш впливовими дослідженнями конкурентоспроможності країн є щорічні доповіді – Глобальний звіт про конкурентоспроможність Всесвітнього економічного форуму, котрий щорічно оприлюднюється за матеріалами широкої програми обстежень країн у рамках Всесвітнього економічного форуму у м. Давосі та Світовий щорічник конкурентоспроможності Міжнародного інституту менеджменту і розвитку у Лозанні, який містить 250 різних критеріїв, що є результатом вивчення 40000 статистичних показників. [2, С. 71-75].

У рейтингу конкурентоспроможності країн на 2010-2011 роки, створеному Всесвітнім економічним форумом (ВЕФ), Україна опустилася на сім сходинок порівняно з рейтингом 2009-2010 рр. Вона посіла 89-е місце серед 139 держав, включених до рейтингу. При розрахунку індексу конкурентоспроможності враховуються дванадцять чинників. Конкурентоспроможність України знизилася через неефективність інституцій, макроекономічну нестабільність, неефективність товарних та фінансових ринків, падінням попиту на експортну продукцію, девальвація гривні і нестабільність фінансової системи. [4, С. 334].

Безумовно, Україна має передумови підвищення конкурентоздатності закладені природою та набути за часи СРСР матеріально-технічну та наукову базу. Необхідною є розробка напрямів підвищення глобальної конкурентоспроможності з боку держави та з боку суб'єктів приватного сектора. Та виконання вже розробленої Державної програми підвищення конкурентоспроможності національної економіки на 2007 – 2015 роки. Метою цієї концепції є: підвищити конкурентоспроможність економіки України, активізувати інноваційно-інвестиційну складову розвитку із позитивним впливом на структурні процеси у реальному секторі економіки та в розширенні перспективної складової „економіки на базі знань”, чим забезпечити динамічне економічне зростання із підвищенням рівня та якості життя населення.

Виходячи з цього у концепції Державної програми підвищення конкурентоспроможності національної економіки України пропонується дев'ять основних складових підвищення конкурентоспроможності економіки України, згрупованих у три факторні групи:

– Група 1. Фундаментальні: забезпечення макроекономічної стабільності; підвищення ефективності державного управління (колективних державних послуг); розвиток людського капіталу та покращання якісного складу трудових ресурсів; розвиток інфраструктури (наращування транзитного потенціалу держави; модернізація та оновлення основних фондів і рухомого складу авіаційного, автомобільного, залізничного, морського та річкового транспорту, поширення інформаційно-комунікаційних технологій).

– Група 2. Підвищення ефективності: розвиток підприємництва; розвиток фінансових ринків; підвищення технологічного рівня виробництва та ефективності використання; паливно-енергетичних ресурсів (розвиток нових форм взаємодії підприємств – зі

створенням численних інноваційних та екоінноваційних кластерів; розвиток експортного потенціалу та імпортозаміщення, запровадження європейських принципів державного ринкового нагляду за додержанням вимог щодо безпеки продукції та послуг).

– Група 3. Посилення інновативності та забезпечення сталого розвитку: стабілізація і поліпшення екологічного стану території України з метою переходу до сталого (екологічно збалансованого) розвитку, впровадження екологічно збалансованої системи природокористування; посилення інноваційної складової розвитку [3, с. 196].

Конкурентоспроможність країни ґрунтується на її здатності займати і утримувати стійкі позиції на певних сегментах світового ринку при наявності економічного потенціалу, котрий забезпечує динамічне зростання на інноваційних засадах.

Головною об'єктивною основою підвищення конкурентоздатності є розвиток національного виробництва та проведення модернізації країни. В першу чергу варто спрямувати інвестиції у ті галузі національної економіки, які є найбільш перспективними та затребуваними в сучасному світі. Розглянемо галузі, які об'єктивно є джерелом конкурентних переваг України:

- сільське господарство (ґрунти, які можуть забезпечити продовольством Україну та вирощувати експортну продукцію). Знищення тваринництва, зменшення посівних площ, вирощування технічних культур, приватизація землі сільськогосподарського призначення може нівелювати цю перевагу;
- харчова промисловість – використовуючи власну сировину може виготовляти високоякісну продукцію, здатну конкурувати з імпортними аналогами і не допускати на український ринок неякісних іноземних продуктів (пальмову олію, китайську гречку, тростниковий цукор);
- металургія – традиційно експортна галузь української економіки, при належному вдосконаленні виробництва, зменшення енергозатрат стане найбільш конкурентною галуззю на зовнішніх ринках;
- літакобудування – одне з найбільш наукоємних виробництв, яке існує в Україні, стане візитівкою України, за належного фінансування існуючих кадрів та матеріально-технічної бази;
- важке машинобудування, якщо отримає інвестиції на модернізацію, зможе конкурувати на світовому рівні;
- хімічна промисловість забезпечує ринок мінеральними добривами, содою, фарбами, паливно-мастильними продуктами, пластмасами, синтетичними волокнами, та багатьма іншими видами сировини і матеріалів належної якості;
- освіта та наука, численні вищі та середні спеціальні навчальні заклади, особливо технічні, створюють високоосвічені трудові ресурси, які необхідні в процесі модернізації національної економіки;
- транспортна галузь – конкурентна перевага України зумовлена географічним положенням, але потребує оновлення;
- туризм та рекреація – галузі мало розвинуті, але перспективні в майбутньому, коли після ЄВРО-2012 залишиться широка туристична інфраструктура;
- програмне забезпечення та новітні технології – на базі інституту кібернетики В.М.Глушкова та самоосвіти населення сформовано ринок інформаційних послуг та програмного продукту, який, можливо єдиний в Україні, повністю відповідає світовому рівню розвитку.

Вступ до СОТ відкрив для України можливість вивести свої підприємства на глобальний рівень. За належної підтримки конкурентного середовища в середині країни, з часом будуть створені українські ТНК. Зокрема у ТНК мають перспективу перерости металургійні, гірничо-видобувні, хімічні підприємства.

Основні проблеми у підвищенні конкурентоспроможності економіки України, що обумовлені такими чинниками, як:

- відсутність стратегії підвищення конкурентоспроможності національної економіки та стратегії переходу України до інноваційної моделі розвитку;
- занепад науково-технічного потенціалу та неспроможність сформувати інтегрований механізм сприяння розвитку інноваційної діяльності;
- відсутність механізму впровадження та комерціалізації інновацій;
- відсутність достатніх фінансових ресурсів (в країні гостро відчувається нестача інвестицій, хоча їх об'єм зростає щороку на 10-12%);
- низький рівень використання результатів міжнародних та національних інноваційних проектів та розробок;
- втрата кваліфікованого персоналу високотехнологічних та наукоємних виробництв;
- відсутність системної мотивації до творчої діяльності.

Варто також зазначити: експорт до країн Європи у 2 рази менший ніж у країни СНД, що свідчить про недостатню конкурентоздатність товарів на західних ринках. При тому, що імпорт з Європи на 2,5 разів вищий ніж з СНД.

За 2010 рік значно скоротилась кількість малих та середніх підприємств в Україні, що не сприяє підвищенню конкуренції на макрорівні.

Дослідники проблеми національних конкурентних позицій у зовнішньоекономічних зв'язках [3, с. 186] підкреслюють необхідність вирішення понять "реальної" і "номінальної" конкурентоспроможності країни. Реальна конкурентоспроможність – це ступінь можливості національних галузей економіки за умов вільного і справедливого ринку виготовляти товари й послуги, які відповідають вимогам як внутрішнього, так і зовнішнього ринків при одночасному зростанні реальних доходів найманої праці. Натомість "номінальна конкурентоспроможність" може бути досягнута шляхом певної урядової політики, яка створює сприятливе середовище для вітчизняних товаровиробників шляхом прямих державних субсидій та стримування заробітної плати.

Отже, конкурентоспроможність - величина змінна. Її підвищення базується на:

- сировинній базі конкретної території, кадровому потенціалі, соціальних, психологічних, культурологічних особливостях певного народу, нації, достатньому рівні інвестицій тощо;
- конкурентному змаганні всередині країни;
- конструктивній спрямованості конкурентної боротьби;
- розвитку системи освіти та перепідготовки кадрів;
- вдосконаленні науково-технічної сфери, де створюються передові технології, здатні значно підвищувати конкурентоспроможність;

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

- розвиток новітніх інформаційних технологій, здатних вдосконалити суттєвим чином організацію виробництва та маркетингу;
- реструктуризації та розвитку національного виробництва;
- налагодженні імпортозаміщуючого виробництва;
- стимулюванні та підтримка високотехнологічного експорту;
- зменшенні ресурсоемності та екологізація виробництва;
- удосконалення виробничої інфраструктури; [5, С.110].

Саме державі відведена провідна роль у визначенні завдань та інструментів економічної політики, дотриманні міжнародних зобов'язань. Відповідно до існуючих цілей та завдань можна визначити концептуальні принципи забезпечення конкурентоспроможності національної економіки [1, С. 13-15].

Таким чином, національна конкурентоспроможність визначається економічними, соціальними і політичними чинниками, а також інфраструктурою країни, її науковим потенціалом, рівнем освіченості населення, які забезпечують стабільне становище країни або її продукції на внутрішньому та зовнішньому ринках. Основними конкурентними перевагами України є людські та природні ресурси, географічне розміщення та створення нових технологій і наукоємних продуктів.

ВИКОРИСТАНІ ДЖЕРЕЛА:

1. *Конкурентоспроможність економіки України в умовах глобалізації* / Я.А. Жаліло, Я.Б. Базиліук, Я.В. Белінська та ін.; За ред. Я.А.Жаліла. – К.: НІСД, 2005.
2. *Мусіна Л.А. Міжнародні інструменти рейтингових оцінок конкурентоспроможності / Стратегічні виклики XXI століття суспільству та економіці України: В 3 т. / За ред. акад. НАН України В.М. Гейця, акад. НАН України В.П. Семиноженка – К.: Фенікс, 2007. Т. 3: Конкурентоспроможність української економіки. – К.: Фенікс, 2007.*
3. *Концепція Державної програми підвищення конкурентоспроможності національної економіки на 2007 – 2015 роки. – К.: НАН України, 2007 – 220 с.*
4. *The Global Competitiveness Report 2010-2011. World Economic Forum. Електронний ресурс. Доступний з http://www3.weforum.org/docs/WEF_GlobalCompetitivenessReport_2010-11.pdf*
5. *Шнирко О.С. Національна конкурентоспроможність: сутність, проблеми, механізми реалізації. – К.: Наукова думка, 2003.*

Куліш Л. А.

ВПРОВАДЖЕННЯ КУРСУ “ВЕБ-ДИЗАЙН” ДЛЯ СТУДЕНТІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ ТЕХНОЛОГІЯ

В статье рассмотрены группы студентов с высоким и низким уровнями умственных способностей, которые при сотрудничестве достигают наилучшего результата. А также задания, которые учитывают специфику института, значительно повышают интерес студентов до изучения веб-технологий.

Сьогодні вже неможливо ігнорувати вплив засобів комунікації та новітніх інформаційних технологій, оскільки саме вони є головними, інтенсивними компонентами при формуванні у молодого покоління світогляду, смаків, ставлення до подій, які відбуваються в нашій країні й у світі в цілому.

Головною метою навчання в педагогічному університеті можна назвати формування у майбутніх фахівців здатності до саморозвитку, самовдосконалення, самостійної, індивідуальної, творчої роботи, оскільки саме випускникам педагогічних університетів належить виховувати й навчати учнів середньої школи.

Пропонуємо процес навчання веб-дизайну студентам спеціальності технологія у вищому педагогічному навчальному закладі здійснювати на основі реалізації індивідуального підходу.

Звернемо увагу на індивідуалізоване навчання при вивченні курсу “Веб-дизайн” для студентів технологів у вищих педагогічних навчальних закладах.

Вирішення цієї задачі вимагає більш ретельного вивчення та дослідження індивідуальних здібностей студентів, а саме, виокремлення здібностей, які необхідно враховувати, насамперед, при вивченні курсу “Веб-дизайн” студентами спеціальності технологія. [2]

Тепер розглянемо, що собою представляє дизайн.

Дизайн – цей термін досить складно застосувати до процесу створення веб-сайтів. Дизайн – це усього лише процес ухвалення рішень про те, як повинні створюватися об'єкти, – вибір їх розміру, форми, матеріалу тощо. Існує декілька областей дизайну - конструювання, графічний дизайн, промисловий дизайн, архітектура - і безліч створюваних в цих областях об'єктів. Незважаючи на те, що студенти думають про дизайн тільки з точки зору його естетичних аспектів, дизайн – це те, що визначає форму усіх створюваних нами об'єктів. Кожного разу, приймаючи рішення, яким має бути об'єкт, як він повинен виглядати, студент вирішує питання дизайну.

Веб-сайти створюють не лише професійні дизайнери, але й безліч інших людей – вчителі, викладачі, студенти, підприємці, музиканти тощо.

Якщо дизайн – це процес ухвалення рішень про те, як створюються об'єкти, то веб-дизайнери – це люди, які створюють веб-сайти.

Коли інформація представлена у найпростішій формі, нескладно притвернути увагу до основних аспектів. Наприклад, для посилення будь-якого слова або фрази в блоці тексту досить змінити одну властивість – колір, гарнітуру або стиль. У простій формі привертати увагу до важливого розділу можна змінивши одну з властивостей – колір фону, провідний елемент або гарнітуру. Водночас, якщо сторінка вже містить елементи виділення, акцент на значущих компонентах стає непростим завданням у зв'язку з